

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۸/۰۳/۲۰

دوکتور محمد ظاهر عزیز

نوروز و سال نو شما مبارک

فرخی شاعر بزرگ دربار غزنه، دوستان و عزیزانش را در نوروز با این کلمات به بوستان دعوت می نماید:

بیا در بوستان چنان که رسم باستان باشد

تو سروی و گلی و سرو و گل در بوستان باشد

تا جهان باقیست لطافت کلمات این شاعر و مرد بزرگ غزنه، جاویدان خواهد بود.

با پیروی از کلام پر لطف شاعر بزرگ دیار ما، من هم آرزومندی نیکویم را به هموطنان عزیزم و مردمانی که نوروز و سال نو را با لذت و خوشحالی تجلیل می نمایند، با آرزومندی خوشی و سعادت شان و نیک خواهی معنوی و مادی و صحتی برای همه، از جانب خودم و خانواده ام در روز مبارک نوروز و به مناسبت حلول سال ۱۳۹۷ شمسی، با حرمت تقدیم می نمایم.

آن عده از مردم شریف کشور که با فرهنگ و تاریخ خیلی قدیم وطن علاقه و وابستگی دارند، می پذیرند که تجلیل از نوروز که از روز اول سال آغاز می گردد، یکی از سنت های اصیل دور تاریخ سه هزار ساله مردم وطن ما است که از سال های دور و هر سال از طرف مردم با فرهنگ، درباریان و شاهان بزرگ کشور مخصوصاً در دوران سلاطین بزرگ غزنه، با عظمت و جلال تجلیل می گردید و هنوز هم جشن نوروز از شایستگی های بزرگ فرهنگی در کشور به شمار می رود. خوش بختانه که فرزندان با فرهنگ این وطن، زن و مرد، دختر و پسر، امروز این جشن باستانی را که ارزش صاحبقدر فرهنگی دارد، نه تنها به بهانه این که با بهار، گل و سبزه و خوشگواری آغاز می گردد، در زیر آسمان نیله گون وطن تجلیل می نمایند، بلکه آنرا از جهتی جشن می گیرند، خوشی می نمایند و با حضورش فال نیک می گیرند، چون که مقام و ارزش والای باستانی، فرهنگی، مردمی و انسانی دارد. سال نو و نوروز که هر دو در روز اول بهار تولد می گردد، آرزوهای نو طبیعی و حیاتی برای همه کسانی که این عروس طبیعت را در آغوش می گیرند، نیز همراه دارد.

نوروز تنها یک روز عادی شروع سال نیست. نوروز مقام و بزرگواری فرهنگی عمیق و ریشه دار دارد که با تمامی آداب و روشهای برگزاری این روز خجسته هر سال امید صلح، تغییر، بهبودی، رفاه و خوشبختی را هم برای هموطنان ما و هم برای میلیون ها انسان در سراسر جهان با خود، ارمغان می آورد.

جشن نوروز از قدامت حد اقل سه هزار سال بر خوردار است. این جشن در فرهنگ کشور های افغانستان، ایران، تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان، آذربایجان، ترکیه، قزاقستان، قرقیزستان، هندوستان و پاکستان یکی از برجسته ترین یاد گاری های فرهنگی که با تغییر و تحول زمان و طبیعت رابطه جدا ناشدنی دارد، به شمار می رود و از جشن های بسیار کهن جهان به شمار می رود. همچنان در کشور های خاور میانه، در چین غربی (ترکستان چین) سودان، بنگله دیش، یونان و نیپال، نوروز را با سنت های فرهنگی در آن دیار ها جشن می گیرند.

در اهمیت و حرمت گذاری بر بزرگی فرهنگی بیش از سه هزار ساله نوروز، روز جهانی نوروز در سازمان ملل متحد ثبت شد.

با پیشنهاد جمهوری آذربایجان و پشتیبانی کشور های افغانستان، ایران، تاجکستان، ترکیه، ترکمنستان، قزاقستان، و قرقیزستان، اسامبلی عمومی سازمان ملل متحد در ۲۳ فبروری سال ۲۰۱۰ روز ۲۱ مارچ را در چهار چوب ماده ۴۹ اجندای خود، تحت عنوان (فرهنگ صلح)، روز جهانی نوروز را به تصویب رسانیده و این روز باستانی را در جنتری خود جای داد. در این جلسه مجمع عمومی سازمان ملل متحد تأکید شده است که: نوروز همچون زبان مشترک میلیون ها انسان در آسیا، شبه قاره هند، آسیای مرکزی، خاور میانه، قفقاز، بالکان، حوزه دریای سیاه، و بسیاری از نقاط دیگر جهان درآمده است. امروز بیش از سه صد میلیون نفر نوروز را در سراسر جهان گرامی میدارند. بزرگداشت نوروز، بزرگداشت ریشه ها، تاریخ و ارزشهای تمدن هایی درخشان بخش عظیم بشری است که در طول قرن ها ارزش های انسانی را از نسل به نسل منتقل ساخته اند. ترویج و پیشبرد فرهنگ زندگی سازگار با طبیعت یکی دیگر از جنبه های نوروز است که موافق با بسیاری از اهداف سازمان ملل متحد است.

قطعه نامه سازمان ملل متحد در ۱۷ بند مقدماتی و پنج بند اجرایی تنظیم شده است. بند های اجرایی این قطعه نامه به شرح زیر هستند:

- ۱- شناسایی ۲۱ مارچ به عنوان روز بین المللی نوروز.
- ۲- استقبال از کوشش های کشور هایی که نوروز را در جهت حفظ و توسعه فرهنگ و سنت های نوروزی گرامی میدارند.
- ۳- تشویق سایر کشور ها به آگاه سازی در مورد نوروز و سازماندهی مراسمی در بزرگداشت نوروز به طریق مناسب و مقتضی.
- ۴- درخواست از کشور هایی که نوروز را گرامی میدارند، برای تحقیقات در زمینه تاریخ و سنت های نوروزی با هدف انتشار و پخش آگاهی در مورد میراث نوروز در میان جامعه بین المللی.
- ۵- دعوت از کشور های علاقمند، نظام ملل متحد، سازمانهای تخصصی ملل متحد به خصوص یونسکو، صندوق ها و برنامه های ملل متحد، سازمان های بین المللی و منطقه ای و سازمان های غیر دولتی برای شرکت در مراسم نوروزی. علاوه بر آن، متذکر می گردد که با پیشنهاد ازبکستان، نوروز در سازمان تعلیمی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) به عنوان میراث معنوی فرهنگی بشری ثبت شده است.

در تاریخ ادبیات دری، فارسی به خصوص در آثار استادان بزرگ و سخنوران دری، فارسی، تأثیر باز زنده شدن طبیعت در ادبیات و فرهنگ مردمانی که نوروز را تجلیل می نمایند، به پای ایست که حتی به متون عظیم عرفانی مردم راه یافته است و شاعران عارف فراوانی هرجا خواسته اند زیبایی و جلال یاد کنند، بدان اشاره ای داشته اند.

مولانا جلال الدین محمد بلخی می فرماید:

نوروز رخت دیدم خوش اشک بیاریدم
نوروز و چنین باران باریده مبارک باد
زلف تو شب قدر و رخ تو همه نوروز
ما واسطه روز و شبش چون سحر آییم

حکیم سنایی غزنوی فرموده است:

کرد نوروز چو بت خانه چمن
از جمالت بت و بالای شمن
با تابش زلف و رخت ای ماه دل افروز
از شام تو قدر آید و از صبح تو نوروز

شیخ فریدالدین عطار می فرماید:

جهان از باد نوروزی جوان شد
زهی زیبا که این ساعت جهان شد
چون سال آمد مبارک دان تو نوروز
که دیدستی حقیقت عید نوروز

ابولمعانی بیدل دهلوی می فرماید:

تجدد از بهارت رنگ گردان نمی داند
نفس هر پر زدن بی پرده دارد صبح نوروزی

حکیم عمر خیام فرموده است:

بر چهره گل نسیم نوروز خوش است
در صحن چمن روی دل افروز خوش است
از دی که گذشت هرچه گویی خوش نیست
خوش باش وز دی مگو که امروز خوش است

در ابیات پایین، فرخی، آن شاعر بزرگ در بار غزنی، ضمن فرخنده خواستن عشق نو، یار نو، نوروز و سر سال به ممدوح، امید را تشخص بخشیده و با لب بخشیدن به آن لبخند امید را به روی خود تماشا میکند. در کنار آن حیف میداند که دیگران از چنین شادمانی بی بهره بمانند. به همین دلیل با پیوند دادن زاهد و ابدال و لاله و کبک، منظر رویایی را ایجاد میکند که الفت آن تحسین بر انگیز و ستودنی است، او می فرماید:

عشق نو و یار و نوروز و سر سال
فرخنده کناد ایزد بر میر رمن این حال
روزیست که در سال نیابند چنین روز
سالیست که در عمر نیابند چنین سال
در روی من امروز بخندد لب امید
بر چهر من امروز بخندد دل اقبال
در زاویه امروز بخندد لب زاهد
در صومعه امروز بخندد لب ابدال
از لاله همی لعل کند کبک دری پر
وز سبزه همی سبز کند زاغ سیه بال
از ناله قمری نتوان داشت سحر گوش
وز غلغل بلبل نتوان داشت به شب حال
از تازه گل لاله که در باغ بخندد
در باغ نکوتر نگری چشم شود لال
از دشت کنون مشک توان برد به اشتر
با آنکه فروشد همی مشک به متقال

مردم افغانستان عزیز مانند میلیونها مردمان کشور های دیگر، شخصیت فرهنگی نوروز و سال نو را حرمت می نمایند زیرا میدانند که نوروز از قرن های گذشته تا امروز با فرهنگ مردم وطن گره خورده، آمیخته است. چون که جشن نوروز با طراوت، بهار و گل و سبزه آغاز می گردد، چشم امید فرزندان وطن چه در داخل مملکت و یا بیرون

از کشور، آرزوی صلح خواهی و دوستی، صفایی، صداقت، پاکدامنی، راستگویی، خواهری و برادری را از هر
فرزند پاک نفس و صادق این مرز و بوم دارند.
این آرزو وقتی برآورده می شود که قلب هر فرزند افغان با طراوت و باران آسمان صفا و پاک بهاری این خاک
شریف شست و شو گردد و از کدورت، فساد، خیانت و دروغویی پاک گردیده، با عطر گل های دشت و دمن وطن
عطر آلود شود و صداقت و همبستگی ملی در قالب ارزش های معنوی و فرهنگی کشور، برای بهبود حالت فعلی
،صلح، آرامش و بهار دایمی به میان آید. انشاءالله.

امروز نوبهار است ساغر کشان بیائید

گل جوش با ده دارد تا گلستان بیائید

(بیدل)

** * **

"نوبهار"

امروز نوبهار است، با نوجوان بیائید
گل گشته فرش دامن، بابل به پای سوسن
مست است بزم مطرب، ساقی پیاله در دست
خالی شده پیاله، ای ساقی گل اندام
بابل به شاخ نرگس، در اشتیاق جانان
شبم به برگ لاله، چشمک زند ستاره
در خانه محبت، جان فصل تازه دارد

نرگس به انتظار است، تا گلستان بیائید
اینجا دیار عشق است، بوسه کنان بیائید
در محفل حریفان، ساغر کشان بیائید
باکوزه پر از می، رقصیده سان بیائید
در شوق وصل رویش، خنده دهان بیائید
دارم ترا نظاره، ای روح جان بیائید
"در قالب تمنا، خوشتر زجان بیائید"

آئین چند رنگی، در طبع ما نباشد

در منزل عزیزان، در هر زمان بیائید